

Riksdagens protokoll

2005/06:100

Måndagen den 3 april

Kl. 12.00 – 12.39

Protokoll
2005/06:100

---

1 § Justering av protokoll

Justerades protokollen för den 27 och 28 mars.

2 § Meddelande om frågestund

Förste vice talmannen meddelade att vid frågestunden *torsdagen den 6 april kl. 14.00* skulle följande statsråd närvara:

Utbildnings- och kulturminister Leif Pagrotsky, statsrådet Lena Sommestad, statsrådet Hans Karlsson, statsrådet Lena Hallengren och statsrådet Barbro Holmberg.

3 § Meddelande om ändringar i kammarens sammanträdesplan

Förste vice talmannen meddelade att ett meddelande om ändringar i kammarens sammanträdesplan delats ut till kammarens ledamöter.

4 § Svar på interpellation 2005/06:317 om Sverige, EU, Ryssland och det nya energipolitiska landskapet i Europa

*Svar på
interpellationer*

Anf. 1 Samhällsbyggnadsminister MONA SAHLIN (s):

Herr talman! Carl B Hamilton har frågat statsminister Göran Persson hur den ryska gaspolitiken de senaste månaderna påverkat Sveriges position beträffande en grenledning för naturgas till Sverige. Vidare frågar Carl B Hamilton på vilket sätt statsministern avser att stödja de länder som annonserat att de vill bygga nya kärnkraftsanläggningar. Slutligen hänvisar Carl B Hamilton till EU-kommissionens nyligen publicerade grönbok om energipolitik och frågar om statsministern avser att verka för en målsättning som föreslås avseende EU-ländernas samlade energimix.

Arbetet inom regeringen är så fördelat att det är jag som ska svara på interpellationen.

Som Carl B Hamilton pekar på, har händelserna på gasmarknaden de senaste månaderna fått långtgående effekter på energipolitiska initiativ inom bland annat EU och G 8-gruppen. Sverige har i dag en mycket begränsad gasmarknad och med den energipolitik Sverige för kommer

vårt land inte att bli beroende av naturgas, ej heller rysk sådan. Sverige är heller inte, vilket Hamilton påstår, beroende av rysk elimport. Sverige exporterade i stället förra året åtta terawattimmar el.

Sveriges position beträffande en eventuell grenledning för naturgas till Sverige har redovisats vid ett antal frågesvar till riksdagen under hösten och våren. Den bygger på de riktlinjer för den svenska naturgasanvändningen som riksdagen beslutade år 1988.

Om en ledning ska dras genom svenskt territorium krävs tillstånd för det enligt naturgaslagen. Ett sådant tillstånd prövas av den svenska regeringen efter det att frågan beretts av Statens energimyndighet. En omfattande samhällelig bedömning görs av ett sådant gasprojekt om och när en sådan ansökan hamnar på regeringens bord. Det finns ännu inte någon ansökan framtagen för det projekt som Carl B Hamilton beskriver. Före en eventuell ansökan är det varken möjligt eller lämpligt för mig att uttala mig om de aspekter som kommer att vägas in vid en eventuell prövning.

När det gäller Carl B Hamiltons andra fråga, huruvida den svenska regeringen avser att stödja de länder som har annonserat att de vill bygga nya kärnkraftsanläggningar, är mitt svar givetvis nej. Vi har i Sverige beslutat att avveckla kärnkraften, som inte är en långsiktigt hållbar energikälla. Jag vill dock framhålla att den svenska regeringen inte har för avsikt att kritisera länder som väljer ett annat förhållningssätt till kärnkraften. En viktig princip för den svenska regeringen är att frågan om utnyttjande av nationella resurser och valet av energikällor även fortsatt måste vara en fråga för nationellt självbestämmande.

Den sistnämnda principen är också viktig inför ställningstagandet till grönbokens förslag om ett mål på gemenskapsnivå när det gäller energimixen. Jag vill framhålla att processen nu påbörjats inom EU för diskussion och utveckling av förslagen i grönboken. Även på nationell nivå behövs en mer fördjupad analys av förslagen som helhet. Det berör Carl B Hamiltons tredje fråga.

Avslutningsvis vill jag framhålla att det av många skäl är positivt med en diskussion om ett stärkt EU-samarbete inom energiområdet. Unionen står inför stora utmaningar när det gäller energiförsörjningen. Grönboken om energipolitik är en mycket god grund för diskussionen om hur dessa utmaningar ska mötas, inte minst genom de förslag som finns om inhemsk förnybar energi och energieffektivisering. Ett viktigt element i ökad försörjningstrygghet är diversifiering och minskat importberoende inom EU. Det är emellertid viktigt att de akuta försörjningskriserna inte i alltför hög utsträckning tillåts styra inriktningen på den energipolitik som ska vara vägledande under många år.

Vid sitt senaste möte slog Europeiska rådet, bland annat på svenskt initiativ, fast nya mål om att öka andelen förnybar energi till 15 % och andelen biodrivmedel till 8 % till år 2015. Det beslutades också att en energipolitik för Europa baserad på försörjningstrygghet, konkurrenskraft och miljö-mässigt hållbar utveckling ska utvecklas.

Klimatförändringarna är fortfarande vår tids största utmaning. Åtgärder för att motverka klimatförändringar har i allmänhet också andra positiva effekter, exempelvis när det gäller att minska beroendet av externa energiråvaror. En ökad prioritet för energieffektivisering och förny-

Anf. 2 CARL B HAMILTON (fp):

Herr talman! Tack, Mona Sahlin, för svaret. Man kan naturligtvis säga att de akuta försörjningsproblem som uppstod i samband med gas-krisen inte ska tillåtas påverka alltför mycket. Men jag skulle snarare vilja vända på det och säga att de här problemen har funnits väldigt länge men man har inte observerat dem. Nu är det dags att göra något åt det, kanske inte i första hand i Sverige, men i en lång rad länder på kontinen-ten som är beroende av energitillförsel från Ryssland.

Jag ska återge från Mona Sahlins svar: Vårt land kommer inte att bli beroende av naturgas, ej heller rysk sådan.

Om man tar det här svaret på allvar så innebär det, såvitt jag förstår, ett nej till import av rysk naturgas till Sverige. Det är lite förbryllande med tanke på att Mona Sahlin lite längre ned i interpellationssvaret säger att det varken är möjligt eller lämpligt att uttala sig om de aspekter som kommer att vägas in. Om man säger att man inte ska bli beroende av rysk naturgas har man ju sagt att det inte kommer att bli någon rysk export till Sverige.

Det beror ju på att gas är ett flöde. Det finns ett kontinuerligt flöde. Om man väl är inne i det flödet och har kopplat upp sig på det och gjort de stora investeringarna har man naturligtvis ett importberoende, om inte Mona Sahlin menar att importen skulle kunna tänkas vara godkänd om man importerar lite då och då för att klara av topparna i energianvänd-ningen. Jag tror inte att någon är intresserad av att investera under de förutsättningarna.

Svaret är väldigt förbryllande. Det finns en inre motsättning mellan olika delar av svaret.

Mona Sahlins inställning att hon inte kan uttala sig är nog mer ett ut-tryck för beslutsångest. Varför säger jag det? Jo, i det här beslutet ska alla aspekter vägas in, inte bara ekonomi och miljö utan även utrikes- och säkerhetspolitik och energiutrikespolitik.

Det problem som gaskrisen har visat på är de stormaktsambitioner som Ryssland har och som man tidigare har haft och som man hade även under kejsardömet en gång i tiden, nämligen att försöka behärska sin omgivning. Tack och lov använder man nu för tiden inte missiler och stridsvagnar men väl energipolitik och energiexport till beroende grannar som man ju gör mer och mer beroende genom att man med ryska företag köper in sig i distributionsanläggningar och distributionssystem i andra länder.

Det är bland annat därför andra länder nu försöker komma bort från detta. I ett slag har man gjort kärnkraften mer ekonomiskt lönsam och mindre riskfylld jämfört med alternativen. Förutom i Tyskland har det varit en rörelse i Storbritannien, Polen, de baltiska staterna, Belgien och Nederländerna. Apropå det som Mona Sahlin sade är det intressant att den nederländske energiministern motiverar sin regerings intressen en-bart utifrån koldioxidöverbälganden. Det är inte konstigt i Nederländerna som till stor del ligger under havsnivån.

Min första fråga är: Vad menar energiministern med att vi inte ska bli beroende av rysk gas?

Svar på
interpellationer

Sedan vill jag ta upp en annan sak. Mona Sahlin säger att vi inte är beroende av import av el och att vi hade ett överskott 2005. Det är klart att om vi har en varm sommar och mycket vatten i magasinen så är vi en exportör. Men vad vi här talar om är den långsiktiga politiken. Och Mona Sahlin vet att den svenska basindustrin har ingått särskilda avtal för att säkerställa sin import av el från Ryssland.

Anf. 3 Samhällsbyggnadsminister MONA SAHLIN (s):

Herr talman! Jag kan hålla med om en liten del i Carl B Hamiltons inlägg, framför allt det som han sade i början, nämligen att det har varit oerhört värdefullt att energifrågorna under den senaste tiden äntligen har blivit en del av en betydligt större politisk debatt i Sverige, i EU och världen över. Bakgrunden till det är en allt tydligare oro för utvecklingen när det gäller olja och en allt tydligare oro för och insikt om klimatförändringarna. Därför tycker jag att man kan notera detta med glädje, och jag hoppas att den diskussionen fortsätter att utvecklas också i vårt land eftersom energipolitiken behöver bli en del av en mycket större politisk diskussion. Och det är bara bra.

Carl B Hamilton tycker att mitt svar är förbryllande framför allt på en punkt. Jag tycker att Carl B Hamiltons frågeställning här är minst lika förbryllande. Enligt min vokabulär är det ganska enkelt att säga att vi inte ska bli beroende. Det är inte samma sak som att inte sakligt kunna pröva de eventuella ansökningar som kommer att komma i framtiden om gasprojekt och annat. Att inte vara beroende handlar om att bygga upp ett innehåll i vår energimix som gör att vi står på mycket stabilare grunder. Det tycker jag är både tydligt och klart. Budskapet är väldigt klart: Vi ska inte bygga upp ett beroende av en import av en fossil källa – gas – men vi ska, precis som jag försökte utveckla i svaret, enligt de olika kriterier som finns, sakligt pröva de ansökningar som eventuellt kan komma i framtiden.

Det som debatten här hemma, inte minst i Energirådet, och även i Europeiska rådet nyligen, handlar om är på vilket sätt debatten om grönboken kan bidra till att bygga upp en energimix i varje enskilt land men också i Europa som helhet som klarar försörjningstryggheten, konkurrenskraften och miljöhänsynen. Det är precis det som är den svenska regeringens politik när det gäller energiförsörjningen.

Under de flesta åren på senare tid, Carl B Hamilton, inte bara förra året, har Sverige varit ett exporterande land av el.

Den stora delen av den proposition som överlämnades till riksdagen för några veckor sedan handlar om hur vi ska bygga upp en ännu större egen produktion av el. Och det handlar framför allt om vindkraft och bioenergi och om att kunna effektivisera vårt användande av el ännu mer, så att vi kan frigöra en större del också till vår industri. Detta tycker regeringen och samarbetspartierna Centerpartiet och Vänsterpartiet är bra och framtidsinriktade inslag i en modern energipolitik i stället för att, som Carl B Hamilton och hans parti gör, i varje enskild del tjata om kärnkraften. Det syftar inte till att man med någon större lust kommer att titta seriöst på energitmaningarna i framtiden. I ett land som Sverige kommer i dag hälften av elen från kärnkraft. Och vi ska väl inte bygga upp ett ännu större beroende av *en* del? Det är just energimixen och diversifieringen som vi sätter väldigt högt på dagordningen.

Anf. 4 CARL B HAMILTON (fp):

Herr talman! Mona Sahlin och jag har varit med länge i den här branschen. Mona Sahlin har tidigare talat om att kärnkraften är omodern. Nu säger hon att vi tjarar om den. Men i ett slag har den blivit mer modern, och den har blivit mer attraktiv för en lång rad länder beroende på den händelseutveckling som vi har haft.

Det som jag tycker, och som jag tidigare har framhållit, är det absolut värsta i detta sammanhang är att Sverige driver en politik som gör det lönsamt att så småningom – inte under de närmaste åren – bygga kärnkraftverk runt Sveriges kuster, så att vi får ett pärlband av kärnkraftverk i Finland eller i andra länder som levererar via kablar till Sverige. Det skulle vara idealiskt för Mona Sahlin och samarbetspartierna att all kärnkraft i Sverige läggs ned och att hyckleriet får sin fulländning genom att kärnkraftverk i stället byggs upp runt vårt land och att kärnkraft exporteras hit. Då är det de ryska kärnkraftverken vid S:t Petersburg som är det allra värsta eftersom de är av Tjernobylytyp, och de är farliga. Visserligen gör EU och andra ansträngningar för att göra dem säkrare. Men icke desto mindre är de långt farligare än svenska kärnkraftverk.

Den politik som Mona Sahlin står för innebär att man ökar lönsamheten och förlänger livslängden för dessa kärnkraftverk i Ryssland genom att de genom detta baselavtalet kommer att exportera till Sverige. Det är fullständigt oacceptabelt för en förnuftig och rationell energipolitik att den ska drivas på ett sådant sätt att man lägger ned kärnkraftverk i Sverige för att hålla liv i kärnkraftverk i Ryssland.

Jag ska gå tillbaka till detta med gas. Problemet för Mona Sahlin när det handlar om att pröva och så vidare är att om man börjar med gas så är det ett kontinuerligt flöde.

Göran Persson var något mer dådkraftig i EU-nämnden när vi diskuterade denna fråga. Han sade där apropå en introduktion av vad han kallar storskalig rysk gas:

Vi har ingen anledning att göra detta. Jag tycker att det vore ett historiskt misstag att storskaligt introducera rysk gas i Sverige. Det ska vi inte göra. Den ryska gasen är inte attraktiv för oss.

Det sade Göran Persson den 21 mars. Han är något klarare på denna punkt. Men jag vet inte om Mona Sahlin och Göran Persson har så att säga rätt ut detta sinsemellan, eller om ni faktiskt tycker exakt likadant. Det vore intressant att veta.

Folkpartiet är naturligtvis intresserat av lägre elpriser. Det är bland annat därför som vi är för kärnkraft. Det är precis som med jordgubbar på sommaren, det vill säga att om det är bra väder och fler jordgubbar så sjunker priset därför att utbudet är större. Men Mona Sahlin vill lägga ned kärnkraften. Därmed minskar utbudet, och därmed stiger priset. Dessutom har regeringen gång efter gång lagt på högre skatter som höjer konsumentpriserna och driver upp elpriserna. Det är ert ansvar och er politik. Den går ut på att medvetet höja priserna i hopp om att alternativen ska vinna terräng trots att vi har sett så många årtionden av misslyckanden på den punkten. Ni tycker alltså att högre priser har ett egenvärde. Det tycker inte vi. Vi tycker att man ska bevara konsumenternas köpkraft och industrins konkurrenskraft genom att behålla de historiskt sett låga elpriser som vi har i Sverige och inte driva upp dem till den centraleuropeiska nivån.

Vi från Folkpartiet vill inte ha den här naturgasledningen, grenledningen, från Ryssland till Sverige. Vi vill ha sänkta elskatter. Vi vill ha en utbyggd kärnkraft. Och vi vill minska importberoendet i framtiden. Och då talar jag inte om dessa goda år som Mona Sahlin hänvisar till utan det långsiktiga perspektivet.

Anf. 5 Samhällsbyggnadsminister MONA SAHLIN (s):

Herr talman! Carl B Hamilton inledde med att säga att både han och jag hade varit i den här *branschen* väldigt länge, i väldigt många år. Jag vet inte om han avsåg just energibranschen. I så fall känner jag mig något nyare och fräschare än Carl B Hamilton kanske är. Men i den politiska branschen har vi umgåtts under ganska många år.

Jag måste säga att under den tid, cirka ett och ett halvt år, som jag har varit energiminister har jag blivit mer och mer övertygad om att det som är innehållet i svensk energipolitik är det som hör framtiden till och inte det som Carl B Hamilton fortsätter att ge uttryck för, nämligen en lite förgrämd 60-talsinställning till kärnkraftens dådkraft.

Det finns olika syn på kärnkraften i olika länder precis som det gör på andra inslag i energipolitiken. Och det första som jag tycker att man ska slå fast i debatten är att det är upp till varje land att utifrån de olika förutsättningar som finns i varje land avgöra hur energimixen och energipolitiken ska se ut.

Det är också ett faktum att Sverige har kärnkraft. Vi har till och med ganska mycket kärnkraft. Vi är ett av världens mest kärnkraftsberoende länder. Skulle det då vara en del i en spännande framtida strategi att göra vårt land *ännu mer* beroende av en av energikällorna, när det i stället för vårt land, precis som för så många länder ute i Europa, handlar om hur man ska bygga upp en starkare *egen* produktion av energi för att vara mindre beroende i fråga om prissvängningar och mindre beroende i fråga om de säkerhetspolitiska aspekter som inte bara oljan innebär, Carl B Hamilton, utan verkligen också kärnkraften?

Den del som svensk energipolitik i dag handlar om, och ännu mer med de propositioner som riksdagen nu har att hantera, gäller hur vi ska bygga upp en större elproduktion i vårt eget land.

Jag tycker att Carl B Hamilton är lite hycklande när han pratar om kostnaden för energi och el och om att det för kunderna är så dyrt. Svenska regeringen har ju lagt fram förslag för riksdagen om ett mycket bra sätt att sänka kostnaderna för kunderna. Det handlade om att införa ett mycket spännande och attraktivt konverteringsstöd för att kunna byta bort sitt beroende både av direktverkande el och av olja. Det röstade Carl B Hamiltons parti nej till.

Det gäller att ha en helhetssyn på energipolitiken – inte bara på kärnkraften som inte hör framtiden till. Oljan är precis som uranet en ändlig energikälla som förr eller senare tar slut. Då är det *en* viktig aspekt för regeringen att bygga upp en långsiktigt hållbar energipolitik som både klarar konkurrenskraften och klarar försörjningstryggheten och miljöhänsynen. Det är den debatten som EU:s grönbok också handlar om.

Anf. 6 CARL B HAMILTON (fp):

Herr talman! Ja, Folkpartiet gick i höstas emot en höjning av elskatten och kärnkraftsskatten. Det hade väl varit enklast om regeringen hade

avstått från att lägga fram de förslagen. Då hade inte priserna gått upp så mycket som de har gjort. Det är regeringens politik som vi nu ser resultatet av.

Naturligtvis kan man säga att jag driver en förgrämd 60-talsargumentation. Man kan använda den typen av ordval, men det döljer egentligen bara att vi i all energipolitik har olika energislag. De måste jämföras med sina alternativ. Det finns inget alternativ som liksom är fritt från invändningar.

Till skillnad från hur det var på 1960-talet är koldioxidfrågorna nu mycket mera i fokus. Det finns en stor besvikelse över att man egentligen aldrig fick något resultat av sol och vind – i alla fall enligt min mening. Det där är inte framtiden sett till de volymer som kan fås från dessa energislag.

Sedan har vi detta med beroendet. Ja, jag måste säga att jag hellre är beroende av inhemskt producerad el eller, för den delen, av nordiskt producerad el. Jag är inte intresserad av att vara beroende av rysk energiexport. Det är ju vad hela Västeuropa har glidit in i, också Tyskland genom gasledningen.

Eftersom vi mer och mer har en gemensam europeisk elmarknad blir vi också indirekt beroende av den ryska energiexportpolitiken. Det är kanske det som jag, ju mer jag hållit på med detta under den senaste tiden, vill fokusera det svenska intresset på. Det är en ny dimension i den ryska utrikespolitiken att man ersätter, som jag väl tidigare sagt, stridsvagnar och militär kapacitet med ett gas- och energiberoende av Ryssland – en rysk politik för att splittra Europeiska unionen. Polen och Baltikum spelas ut mot Tyskland och andra länder. Man kan sätta Baltikum och andra länder under en helt annan press i nuvarande situation med höga energipriser och gasberoende och, naturligtvis, framtvunga en ökad mottaglighet för ryska åsikter vad beträffar Ukraina men också Tjetjenien och i andra sammanhang.

Anf. 7 Samhällsbyggnadsminister MONA SAHLIN (s):

Herr talman! Jag ska fatta mig kort, för vi har väl gått igenom många av argumenten. Om jag känner både mig själv och Carl B Hamilton rätt återkommer vi säkert åtskilliga gånger under våren till fortsatta diskussioner om energipolitiken. Det gläder jag mig åt.

Men det är viktigt att ändå framhålla att Sverige inte ska, och inte heller är på väg att – som Carl B Hamilton uttryckte det – glida in i ett beroende av rysk gas. Vi är just nu på väg att glida in i en ännu större framtidsinriktning när det gäller hur vi *producerar* energi. Jag hoppas att Carl B Hamilton kan notera det mitt i den, tycker jag, ”lite gamla” debatt som han för i dag om vilka möjligheter som finns just nu för energieffektivisering i bostäder och byggnader, som ju står för 40 % av vår energianvändning i dag. Det finns enorma möjligheter där, och där finns det också förslag på riksdagens bord.

Det finns enorma möjligheter när det gäller bioenergin både för värme och för elproduktion. Där har vi långt ifrån kommit till vägs ände. Snarare står vi i början av den riktigt stora utvecklingen.

Likadant är det med vindkraften, som jag tror står inför sitt riktigt stora kommersiella genombrott i Sverige under åren som kommer. Här tror jag, Socialdemokraterna, Centern och Vänsterpartiet att de riktigt

stora inslagen för en framtida energipolitik ligger. De ligger inte i naturgas utan i de förnybara energikällorna.

Överläggningen var härmed avslutad.

5 § Svar på interpellation 2005/06:310 om Ostindiefararen Göteborg

Anf. 8 Näringsminister THOMAS ÖSTROS (s):

Herr talman! Yvonne Andersson har frågat mig vilka åtgärder jag avser att vidta för att säkra projektet Ostindiefararens fortsatta seglats.

Yvonne Andersson påpekar att skeppet är viktigt inte minst för Sveriges internationella näringslivskontakter.

Jag instämmer i att Ostindiefararen Göteborg och dess seglats till Kina är ett projekt som kan stärka de internationella näringslivskontakterna och Sverigefrämjandet i stort.

I likhet med vid andra större Sverigefrämjande aktiviteter stöder regeringen projektet genom att underlätta nödvändiga officiella kontakter och vara behjälplig inför Ostindiefararens ankomst till dess olika destinationer. Utlandsmyndigheterna anordnar olika aktiviteter under besöket i samarbete med övriga Sverigefrämjande organisationer inom kultur, handel och turism.

Särskilda insatser kommer att genomföras i Kina. Skeppet kommer under andra halvåret 2006 att besöka Kanton, Shanghai och Hongkong. Utlandsmyndigheterna i dessa städer och i Peking har under lång tid och med en stor arbetsinsats planerat för aktiviteter för att dra nytta av den uppmärksamhet för Sverige som projektet ger. Ett antal aktiviteter inom olika branschområden, till exempel IT, miljöteknik och upplevelseindustrin, planeras i Exportrådets regi. Bland annat besöker en större handelsdelegation Kina. Sveriges Rese- och Turistråd, Invest in Sweden Agency (ISA) och Svenska institutet planerar dessutom för aktiviteter i Kina.

De aktiviteter som genomförs av utlandsmyndigheterna och de Sverigefrämjande organisationerna ger i sig en öppning och exponering som är värdefull för såväl SOIC, Svenska Ostindiska Companiet, som Sverigebilderna.

Huvudsponsorerna i projektet har nyligen genom Sveriges allmänna utrikeshandelsförening vänt sig till Sveriges exportråd med ett förslag om att rådet ska stödja projektet. Regeringen har inte motsatt sig stöd från Exportrådet eftersom förslaget inkommer från näringslivet som är hälftenägare i rådet. Detta är dock en fråga för Exportrådets styrelse.

Naturligtvis bidrar Ostindiefararens seglats och hamnbesök till stor svensk synlighet som är bra både för det svenska näringslivet och för det svenska samhället i stort.

Anf. 9 YVONNE ANDERSSON (kd):

Herr talman! Förra gången jag hade chansen att debattera med statsrådet Östros handlade det om forskning och om internationella kontakter i det avseendet. Här har vi nu Ostindiefararen Göteborg som är, kan

man säga, en svensk nationell symbol men som också har ett internationellt intresse att rikta sig mot, nämligen vänskapsförbindelser, lite utbyte kulturellt och handel mellan Sverige och Kina.

Jag har haft förmånen att vara med på en studieresa i Sydafrika och besökte skeppet i Cape Town. Jag fick då se och själv uppleva den oerhört stora uppmärksamheten och vad positivt det var för Sverige att visa sig på det här sättet. Det var en mängd besökare.

Jag hörde förresten så sent som i går att i Port Elizabeth var 25 000 besökare på skeppet.

Av vilken anledning har jag då skrivit denna interpellation? Jo, jag tycker att det är anmärkningsvärt att inte regeringen när ett skepp ska komma till Kina – kineserna tycker att det är så viktigt att de till och med lär ha byggt ett skepp som ska möta vårt svenska skepp, Ostindiefararen, i Kanton, och i samband med detta möte planeras dessutom ett statsbesök där konungen och drottningen ska medverka – ombesörjer att finanserna löses. Det finns en oro i dag. Det saknas nämligen fortfarande nästan 40 miljoner kronor för att ta sig från Port Elizabeth, som skeppet lämnat, till Kina – 40 miljoner som man inte vet var man ska hämta.

Jag kan se det som närmast oansvarigt att man jobbar upp en stämning och seminarier. Jag vet att Göteborgs universitet och Riksbankens Jubileumsfond arbetar med seminarier i Kanton i samband med statsbesöket. Men ekonomin är inte ordnad för skeppet att ens nå Kina.

Därför tycker jag, herr talman, att ministern ska gå in här nu och hjälpa till och visa sitt goda erkännande också i handling och inte enbart i ord. Vi är överens om att det har en stor betydelse. Men nu måste de faktiskt ha ekonomi så att de fixar det här, för det skulle vara en katastrof för vår nation att visa för omvärlden att vi inte klarar finansieringen så att skeppet når Kanton i tid, den 20–22 juli. Det är ju inte så lång tid dit, och fortfarande finns inte medlen.

Herr talman! Jag vill ha ett slags svar av ministern. Vad tänker regeringen ta för ansvar för att ekonomin ska ordnas så att allt kan hållas i sin ordning?

Anf. 10 Näringsminister THOMAS ÖSTROS (s):

Herr talman! Jag instämmer verkligen i Yvonne Anderssons uppskattning av projektet. Det är ett privat projekt som på många sätt har fått del av statlig finansiering. Skeppet byggdes ju upp med hjälp av inte obetydliga medel, exempelvis från Arbetsmarknadsstyrelsen, i och med att det hade den typen av finansiering från start. Men det är ett privat projekt som jag ser som ett väldigt positivt projekt för Sverige och för Sverigebildningen. Det har gjort att svenska myndigheter på förfrågan har varit villiga att hjälpa till med att ordna arrangemang kring båtens seglats. Man hjälper också till att öppna dörrar officiellt. Det är en väldigt fin möjlighet att marknadsföra Sverige. Så långt är vi helt och hållet överens.

Nu har projektägarna vänt sig till Exportrådet för att där se om man kan få ett stöd för den fortsatta seglatsen och framför allt kunna ge ett bidrag till Exportrådets främjande av svenskt näringsliv.

Det här har diskuterats i Exportrådet, där ju staten och näringslivet är hälftenägare. Jag har erfarit att man alldeles nyligen har fattat beslut om att via Exportrådet stödja projektet, att ge ett projektbidrag på 20 miljo-

ner kronor. Det innebär att det finns, som jag ser det, goda möjligheter för projektägarna och sponsorerna att få ihop pengar också från andra aktörer och därmed säkra skeppets fortsatta färd till Kina.

Jag tycker att det är positivt att Exportrådet så uppmärksammar skeppets möjligheter att faktiskt marknadsföra Sverige och svenska företag. Det innebär också att när båten når fram till Kina finns det på de orter där olika arrangemang ska hållas ett engagerat exportråd, ett engagerat Invest in Sweden Agency men också en rad andra organisationer och myndigheter som kommer att göra sitt yttersta för att använda den här möjligheten. Det hälsar jag med tillfredsställelse.

Jag var själv i Peking, bland annat i september förra året, och fick möjlighet att där inviga en porslinsutställning i Den förbjudna staden. Porslinsutställningen visade det porslin som hade forslats till de svenska familjer som från Kina beställde porslin under den tid då originalbåten var i rörelse. Det väckte stort intresse och stor uppmärksamhet att detta porslin nu återvänt till Kina och en utställning i Den förbjudna staden. Det visar att de handelskontakter som finns sedan många hundra år tillbaka mellan Sverige och Kina, som har betytt mycket för svensk ekonomisk utveckling inte minst i Västsverige, uppmärksammas av och intresserar den kinesiska nationen. Det tycker jag är positivt också för våra näringslivskontakter.

Anf. 11 YVONNE ANDERSSON (kd):

Herr talman! Det här var ju jättepositiva uppgifter. Vad jag har fått fram i den statistik som jag har tittat på är att Arbetsmarknadsinstitutet har gett pengar för själva uppbyggnaden av skeppet. Men sedan har staten egentligen inte gått in med pengar, utan det har officiella partner som Göteborgs varv, Volvo, Föreningsparbanken och förstås någon till gjort.

Vad jag erfor så sent som i går var att det inte hade kommit något beslut om pengar från Exportrådet. När det är så pass kort tid kvar och det sitter forskare som planerar och utvecklar seminarier som ska hållas i juli, måste de vara säkra på att det här hålls, att båten kommer fram så att det stundande statsbesöket faktiskt kan genomföras. Det är ju inte bara till Kanton den ska. Sedan kostar det väl ungefär lika mycket att ta den hem. Men det blir väl en senare fråga.

Jag måste få ställa en väldigt rak fråga till statsrådet: Är det så att jag i dag kan säga att det beträffande de 40 miljonerna kommer att ordna sig, att det kan bli ett statsbesök, att regeringen ställer sig som garant för att det kommer att lösa sig, om det är ett statsbesök, är det då inte kutym att regeringen står bakom att ett sådant ordnar sig ekonomiskt?

Anf. 12 Näringsminister THOMAS ÖSTROS (s):

Herr talman! Nej, regeringen kan inte ställa sig som garant för ett privat projekt av den här sorten. Däremot är det så att projektet SOIC har vänt sig till Exportrådet och bett om ett samarbete. Exportrådet och Exportrådets styrelse bedömer självständigt om det är ett projekt som det ligger i deras intresse att stödja. Det gör man i så fall inte med de statliga medel som går till Exportrådet, utan det gör man med de medel som finns till förfogande för Exportrådets framgångsrika konsultverksamhet och privata verksamhet.

Det som jag har erfarit är att man har bestämt sig för att det här projektet är något som Exportrådet kan stödja med 20 miljoner kronor. Sedan är det naturligtvis ett stort ansvar för projektet och för sponsorerna att se till att det finns fler som stöder projektet. Men garantier kan inte lämnas från regeringen. Det vore inte lämpligt eller möjligt.

Jag tror att det därmed finns mycket goda möjligheter att den hittills väldigt framgångsrika resan, med väldigt fina stopp utefter vägen som uppmärksammats mycket på de orter där man har stannat till och som lyckats sprida både svensk kultur och svenska företags varor och värderingar, kan fortsätta framgångsrikt. Det ser jag fram emot.

Det planeras också att kungaparet ska närvara i samband med Ostindiefararens besök i Kina.

Anf. 13 YVONNE ANDERSSON (kd):

Herr talman! Finns det några formella hinder att försöka engagera till exempel kommuner som har handelskontakter med Kina? Skulle det finnas några formella hinder att använda offentliga medel för en sådan sak, eller hur ser det ut?

Jag har trott, herr talman, att när det är ett statsbesök är det regeringen som garanterar att den ekonomiska delen löses, men så är det tydligen inte. Att konungen och drottningen gör ett statsbesök innebär inte med automatik att regeringen ställer medel till förfogande, utan det kan alltså variera, om jag har förstått det rätt.

Anf. 14 Näringsminister THOMAS ÖSTROS (s):

Herr talman! Bara några ord om en resa som jag tror har en väldigt fin potential för att marknadsföra Sverige. Det är naturligtvis ett stort ansvar för sponsorerna som finns med, och som givit sin välsignelse till att resan inletts, att vara med hela vägen fram, och det utgår jag från att de kommer att vara.

Också Exportrådet har under resans gång anmält sig som intressent, och styrelsen har fattat sitt självständiga beslut. Det tror jag är betydelsefullt för den fortsatta resan. Men här finns det flera privata aktörer som ju har stor möjlighet att dra nytta av detta besök och som har ett stort ansvar att se till att ekonomin löser sig. Det utgår jag från att de gör.

Överläggningen var härmed avslutad.

6 § Hänvisning av ärenden till utskott

Föredrogs och hänvisades

Motioner

2005/06:So29 och So30 till socialutskottet

2005/06:L13 och L14 till lagutskottet

2005/06:Ju32–Ju35 till justitieutskottet

2005/06:Kr18–Kr29 till kulturutskottet

7 § Bordläggning

Anmäldes och bordlades
Utrikesutskottets betänkande
2005/06:UU18 Vissa aspekter på svensk säkerhetspolitik

Konstitutionsutskottets betänkande
2005/06:KU23 EU-frågor

Justitieukskottets betänkanden
2005/06:JuU22 Straffrättsliga frågor
2005/06:JuU23 Trafikbrott

Lagutskottets betänkanden
2005/06:LU20 Vissa konsumentfrågor
2005/06:LU21 Fastighetsmäklare

Socialförsäkringsutskottets betänkande
2005/06:SfU6 Styrningen av integrationspolitiken

Kulturutskottets betänkande
2005/06:KrU20 Museer och utställningar – särskild ordning

8 § Anmälan om interpellation

Anmäldes att följande interpellation framställdes

den 31 mars

2005/06:331 av *Lotta Hedström* (mp) till utrikesminister Carin Jämtin
Fiske utanför Västsahara och politiken för en global utveckling

Interpellationen redovisas i bilaga som fogats till riksdagens snabbprotokoll tisdagen den 18 april.

9 § Anmälan om frågor för skriftliga svar

Anmäldes att följande frågor för skriftliga svar framställdes

den 3 april

2005/06:1350 av *Torsten Lindström* (kd) till statsrådet Ulrica Messing
Ombyggnad av E 18

2005/06:1351 av *Alice Åström* (v) till utrikesminister Carin Jämtin
Utvecklingen i Västsahara

2005/06:1352 av *Karin Thorborg* (v) till utrikesminister Carin Jämtin
Israels bygge av spårvagnslinje i ockuperat område

2005/06:1353 av *Hans Stenberg* (s) till statsrådet Ulrica Messing
Skyddat telefonnummer
2005/06:1354 av *Erling Wälivaara* (kd) till näringsminister Thomas
Östros
Utförsäljning av statliga bolag
2005/06:1355 av *Christer Winbäck* (fp) till statsrådet Hans Karlsson
Handlingsplan mot vuxenmobbing

Prot. 2005/06:100
3 april

Frågorna redovisas i bilaga som fogats till riksdagens snabbprotokoll
tisdagen den 18 april.

10 § Anmälan om skriftliga svar på frågor

Anmäldes att skriftliga svar på följande frågor inkommit

den 31 mars

2005/06:1236 av *Gunilla Carlsson* i Tyresö (m) till utrikesminister Laila
Freivalds
EU-utvidgningen
2005/06:1238 av *Gunilla Carlsson* i Tyresö (m) till utrikesminister Laila
Freivalds
Ambassad i Vitryssland
2005/06:1239 av *Gunilla Carlsson* i Tyresö (m) till utrikesminister Laila
Freivalds
Kvinnliga ambassadörer
2005/06:1257 av *Gunilla Carlsson* i Tyresö (m) till vice statsminister
och utrikesminister Bosse Ringholm
Darfur
2005/06:1258 av *Gunilla Carlsson* i Tyresö (m) till vice statsminister
och utrikesminister Bosse Ringholm
FN:s fredsbyggande kommission
2005/06:1269 av *Annelie Enochson* (kd) till vice statsminister och utri-
kesminister Bosse Ringholm
Sahrawibarnen på Kuba
2005/06:1286 av *Annelie Enochson* (kd) till vice statsminister och utri-
kesminister Bosse Ringholm
Konvertiter i Afghanistan
2005/06:1288 av *Alice Åström* (v) till vice statsminister och utrikesmi-
nister Bosse Ringholm
Situationen i Ecuador
2005/06:1290 av *Birgitta Ohlsson* (fp) till vice statsminister och utrikes-
minister Bosse Ringholm
Svenskt erkännande av Västsahara
2005/06:1291 av *Birgitta Ohlsson* (fp) till vice statsminister och utrikes-
minister Bosse Ringholm
Brist på demokrati i Etiopien
2005/06:1292 av *Birgitta Ohlsson* (fp) till vice statsminister och utrikes-
minister Bosse Ringholm
Attacker på kvinnoaktivister i Iran

Prot. 2005/06:100
3 april

2005/06:1312 av *Holger Gustafsson* (kd) till statsrådet Carin Jämtin
Konvertering till kristendom i Afghanistan

Svaren redovisas i bilaga som fogats till riksdagens snabbprotokoll
tisdagen den 18 april.

11 § Kammaren åtskildes kl. 12.39.

Förhandlingarna leddes av förste vice talmannen.

Vid protokollet

ANNALENA HANELL CARPELAN

/Monica Gustafson

1 § Justering av protokoll.....	1
2 § Meddelande om frågestund.....	1
3 § Meddelande om ändringar i kammarens sammanträdesplan.....	1
4 § Svar på interpellation 2005/06:317 om Sverige, EU, Ryssland och det nya energipolitiska landskapet i Europa	1
Anf. 1 Samhällsbyggnadsminister MONA SAHLIN (s)	1
Anf. 2 CARL B HAMILTON (fp)	3
Anf. 3 Samhällsbyggnadsminister MONA SAHLIN (s)	4
Anf. 4 CARL B HAMILTON (fp)	5
Anf. 5 Samhällsbyggnadsminister MONA SAHLIN (s)	6
Anf. 6 CARL B HAMILTON (fp)	6
Anf. 7 Samhällsbyggnadsminister MONA SAHLIN (s)	7
5 § Svar på interpellation 2005/06:310 om Ostindiefararen Göteborg.....	8
Anf. 8 Näringsminister THOMAS ÖSTROS (s)	8
Anf. 9 YVONNE ANDERSSON (kd).....	8
Anf. 10 Näringsminister THOMAS ÖSTROS (s)	9
Anf. 11 YVONNE ANDERSSON (kd).....	10
Anf. 12 Näringsminister THOMAS ÖSTROS (s)	10
Anf. 13 YVONNE ANDERSSON (kd).....	11
Anf. 14 Näringsminister THOMAS ÖSTROS (s)	11
6 § Hänvisning av ärenden till utskott	11
7 § Bordläggning.....	12
8 § Anmälan om interpellation	12
9 § Anmälan om frågor för skriftliga svar.....	12
10 § Anmälan om skriftliga svar på frågor.....	13
11 § Kammaren åtskildes kl. 12.39.....	14